

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

«Είς τό όνομα» τῆς Λήδας Παπακωνσταντίνου

Δέν πάει πολύς καιρός από ένα άπομεσήμερο, στις 8 Νοεμβρίου του 2006, όταν όλοι οι φίλοι μαζευτήκαμε στο Μουσείο Μπενάκη, με εύκαιρία τῆς παρουσίασης του βιβλίου τῆς Λήδας Παπακωνσταντίνου «Per-formance, film, video 1969-2004». Ένα βιβλίο - ντοκουμέντο, πού άγγίζει τήν έννοια του έργου (artist's book). Παράλληλα είδαμε τήν έκθεση με φωτογραφίες, φίλμ, βίντεο και άρχαιακό ύλικό από τίς δράσεις τῆς Παπακωνσταντίνου όλα αυτά τά χρόνια. Καί νομίζω πώς ήταν μία έξαιρετική εύκαιρία για πολλούς από έμάς, κυρίως αυτούς τούς νεώτερους πού δέν είχαν μῆμες αλλά μόνον άκούσματα - πού άφορούν ένα «άυλο» έργο- νά συνειδητοποιήσουν τό μέγεθος τῆς παρουσίας τῆς. Παρουσία συνεχής και εύρύτατη από τά τέλη τῆς δεκαετίας του '60 μέχρι σήμερα.

Ἡ Λ. Παπακωνσταντίνου είναι από τούς πρώτους και ελάχιστους καλλιτέχνες στην Ελλάδα πού χρησιμοποίησαν τήν performance (δράση) σαν έκφραστικό εργαλείο, άνιχνεύοντας τήν κοινωνική, τήν πολιτιστική και τή γυναικεία ταυτότητα. Έπιθυμώντας νά έναντιωθῆ στην ιδέα του εικαστικού έργου ως άππου και διαχρονικού «προϊόντος». Καί, μάλιστα, στο πλαίσιο μιάς έποχῆς άνακατατάξεων πού άλλαζαν τό γηγενές τοπίο.

Σήμερα, ένα περίπου χρόνο μετά τήν έκθεση του Μουσείου Μπενάκη ή Λ.Π. ως τιμώμενη καλλιτέχνης τῆς 1ης Μπιενάλε τῆς Θεσσαλονίκης πού διοργανώνει τό Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης με τήν ύποστήριξη του Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, παρουσιάζει στο Λιμάνι, στο ύψος τῆς Ἀποθήκης Β1 τό έργο με τίτλο «Είς τό όνομα» («In the name of»). Πρόκειται για μία σειρά βιντεοσκοπημένων, προγραμματισμένων δράσεών τῆς, πού εκτυλίσσονται στον αστικό Ιστό Ἀθῆνας και Θεσσαλονίκης σε μή όρθόδοξες κοινότητες, καθώς και στους ήρεμους, προστατευμένους τόπους ξένων κοιμητηρίων τῆς συμπρωτεύουσας από τήν περίοδο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

Σέ πέντε όθόνες βυθισμένες στο νερό, στο ύψος του λιμανιού, προβάλλονται διαδοχικά οι διαδρομές πού κατέγραψε ό φακός, άκολουθώντας τήν καλλιτέχνηδα σε τυχαίες ή έμπρόθετες συναντήσεις με οικονομικούς μετανάστες τῆς Ὁμόνοιας, των Χαυτείων, του Βοτανικού, τῆς Μενάνδρου κ.λπ. Ἀκόμη και στην εύλαβική τῆς προσέγγιση σε έπιτύμβιους λίθους του Ινδικού νεκροταφείου του Δενδροποτάμου, στο άγγλικό στρατιωτικό κοιμητήριο τῆς Μικρας ή σ' αυτό των Ἀρμενίων, όπου έναποθέτει προσωπικά τῆς αντικείμενα. Ἰδιαίτε- ρως κατατοπιστικό τό κείμενο -ήμερολόγιο του καταλόγου, πού καταγράφει βήμα - πρὸς βήμα τή διαδικασία).

Ἡ Λ. Παπακωνσταντίνου καθιστᾶ τό θεατή κοινωνό μιάς έπίπονης διεργασίας ψηλάφησης και έπούλωσης των τραυμάτων πού προκαλούν ή άπώλεια ή ό κοινωνικός άποκλεισμός. Ἐπιχειρώντας μία νέα άνάγνωση των Ιστορικών σχέσεων πού αναπτύχθηκαν στο παρελθόν ανάμεσα σε ανθρώπους διαφορετικών πολιτισμικών ή θρησκευτικών καταβολών, σε συνθήκες έντονα συγκρουσιασικές οι οποίες ξεελίσσονται στην παρούσα κοινωνική πραγματικότητα. Ἐγείροντας, με τον δικό τῆς ποιητικό και τελετουργικό, συνάμα, τρόπο, μία σειρά καυτών έρωτημάτων.

*Από σήμερα 1 Ὀκτωβρίου και έως τίς 11 Νοεμβρίου οι προβολές θα γίνονται στην Ἀποθήκη Β1, Λιμάνι Θεσσαλονίκης. Πληροφ.: τηλ. 2310-546683.

ΚΡΙΣΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ